

ITER LITURGICUM ITALICUM

GIACOMO BAROFFIO

benedictiones lectoris

benedizioni prima delle letture di mattutino
200304

At: Città del Vaticano, Bibl. Ap. Vaticana, Barb. lat. 523, 68v (CST Monte Amiata, *add. sec.* XV-XVI; ed. parziale SALMON 1974, 63)

b: Clemens Blume, 1901

43 Anm. 1: "Basel, Codex A VII 27, saec. 15... enthält ganze 106 Seiten mit Benedictiones!"

Bo: Milano, Bibl. Ambrosiana, A 226 inf, sec. XIII (penso Bobbio); ed. parziale in Blume (b), 47

BS: Città del Vaticano, Bibl. Ap. Vaticana, Vat. lat. 4928, 294v (salterio-innario-collettario..., Benevento S. Sofia, sec. XI-XII ed. SALMON 1974, 51)

Br: Roma, Collegio Germanico SJ, brv brigidine, sec. XIV; ed. in ordine alfabetico BLUME (= b) 40.

Bx: Breviarium Brixen, 1477, 14vB *cfr.* S

Cmf: Città del Vaticano, Bibl. Ap. Vaticana, Urbin. lat. 599, 307 (breviario, Firenze OSBCam, sec. XV; ed. parziale SALMON 1974, 60)

Crt: Breviarium Sacri Ordinis Cartusiensis Cura et Jusu Reverendi Patris DOMINI ANTONII Totius Ordinis Generalis Moderatoris, et impressum, Corrieræ, M.DCC.XVII (118A-119A: *Benedictiones in Lectionibus largienda*). 4 bnl per ogni nct + 3.3-4 a Natale (= N)

Ff: Città del Vaticano, Bibl. Ap. Vaticana, Chigi C VI 177, 10-11 (salterio-innario-collettario, Farfa, sec. XI-XII, serie domenicale; ed. SALMON 1974, 50-51)

Fm: Città del Vaticano, Bibl. Ap. Vaticana, Vat. lat. 12992, 12 (breviario OFM, sec. XIII-XIV; ed. SALMON 1974, 56)

K: Kremsmünster, Stiftsbibl., 126, Miscellaneo, sec. XI; ed. Blume (b) 43-44 (Bnd poetiche) + molte altre in prosa

M: Torino, BNU, D VI 11, 390rv (breviario, San Michele della Chiusa, sec. XIV 1)

MA: Città del Vaticano, Bibl. Ap. Vaticana, Rossi 337, 283v (breviario, Senales Mons Angelorum CRT, sec. XV; ed. parziale SALMON 1974, 60)

Na: Città del Vaticano, nsterBibl. Ap. Vaticana, Chigi C IV 113, 78v-83v (Napoli S. Gregorio armeno, sec. XIII; ed. parziale SALMON 1974, 57)

OP2: Città del Vaticano, Bibl. Ap. Vaticana, Barb. lat. 400, 426 + 496, 423 (O.P., sec. XIV; ed. parziale SALMON 1974, 63)

P: Città del Vaticano, Bibl. Ap. Vaticana, Pal. lat. 719, Collettario 1529 = 39 gruppi con 268 esametri, Blume 42 pubblica le prime tre serie, presenti anche nel Clm 641

Pf: Città del Vaticano, Bibl. Ap. Vaticana, Vat. lat. 6244, 307v (breviario CST, Perugia S. Fiorenzo, sec. XV; ed. parziale SALMON 1974, 61)

R: Roma, BN, 1565 (Sess. 63), 37v-308v, ed. parzialmente da BLUME (b), 45-47 = p. 45 A, I serie alfabetica, sec. XI-XII; p. 46 C [B in prosa], sec. XI; p. 46 D, sec. XII; poi altra serie in prosa

S: Graz, Universitätsbibl., 756, Ordinario di Seckau, 1345: 166vA *Benedictiones super lectiones dominicis diebus et festis* [foto G. BRUSA]- *cfr.* Bx

V1: Città del Vaticano, Bibl. Ap. Vaticana, Arch. Cap. S. Pietro, E 14, 39r/46r/62/ (salterio, Roma S. Pietro, sec. XIII; ed. SALMON 1974, 58) 1 bnl per nct (i nct: 2 bnl)

V2: Città del Vaticano, Bibl. Ap. Vaticana, Arch. Cap. S. Pietro, F 18, 201v (sacramentario..., Roma S. Pietro, *add. sec.* XIII; ed. SALMON 1974, 54-55)

vs: Vipiteno/Sterzing, ms miscellaneo (Lade 26), sec. XV; ed. parziale in Blume (b), 48

SALMON1974: *Analecta liturgica*

A = *Adventus*

a = *Ascensio*

an = *de angelis*

c = s. *Colombanof* = *feriae*

D = *festa duodecim lectionum*

d = *discipoli, apostoli*

de = *Dedicatio ecclesiae*

DF = *dominicae & festa*

df = *dominicae & feria*

E = *ad evangelium*

f = *feria*

G = de Deo

g = s. Giovanni ev.

H = per hebdomadam

I = s. Innocenti

M = *de Beata/Maria*

m = s. Michele

III *s. Missie*

$\Omega \equiv$ in plenis officiis

$\sigma = \text{in plenis offi}$
 $P \equiv \text{Pentecostes}$

$\Gamma = \Gamma_{\text{enclosed}}$

$\beta = \text{s. Maria Unigenita}$
 $\Gamma = \text{Resurrectio/Pascha}$

R = Resurrexit/Fasili
S = de omnibus sanctis

S = *de omnibus*
s = s. Stefano

T = Theophania/Epiphania/ Apparition

<i>nos ducite ad ardua caelum</i>				8									
Auctor pacis rex aeternus <i>ab omni malo nos defende</i>	1.												
Auro <i>hodie fulgens</i> <i>sis omnia criminia defens</i>				T 2									
Auxiliatrix pia <i>sit nobis semper virgo Maria</i>								M 5					
Auxilietur nobis dominus <i>et benedicat nos</i>											01	1.1	
Auxilietur nobis dominus nos <i>et benedicere dignetur</i>							17						
Auxilium divinum <i>maneat semper nobiscum</i>	1. 3												
Auxilium nobis <i>Deus adferat omnibus horis</i>			C 14										
Baptizatus aqua <i>mundet nos chrismati unda</i>				T 1									
Barbariae mortis <i>liberet nos conditor orbis</i>			A 5										
Beati N. <i>intercessione</i> <i>det nobis dominus suam benedictionem</i>								1.1. 2					
Beati N. <i>precibus</i> <i>misericordia nobis omnipotens dominus</i>								1.1. 3					
Benedicatur a Christo <i>qui resurrexit die isto</i>							06						
Benedicat nobis Christus <i>Verbum Patris atque virtus</i>			D 25										
Benedicat nos Christus <i>qui est nostra salus et virtus [ms = r]</i>						f. 7.2							f. 7.1
Benedicat nos Christus <i>qui est vera salus et virtus</i>								3.2. 2				df 2.2	
Benedicat nos Christus <i>quia ipse est salus et virtus</i>							19						
Benedicat nos dominus deus noster <i>benedicat nos deus</i>						f. 2.3							
Benedicat nos deus deus noster <i>et benedicat nos deus</i>													f. 6.2
Benedicat nos deus pater <i>et custodiat semper</i>											2.4		
Benedicat nos excelsi <i>dextera Christi resurgentis</i>							12						
Benedicat nos pater et filius <i>illuminet nos spiritus sanctus</i>	1. 5												
Benedicat nos ubique <i>Christus Dei Filius</i>											04		
Benedicta in mulieribus <i>mundet nos a delictis omnibus</i>	M 4												
Benedictione caelesti <i>benedicat nos Pater</i>						DF 1.1							
Benedictione caelesti <i>benedicat nos Pater</i>											1.2		f. 3.1

<i>Christus perpetuae dei nobis gaudia vitae</i>						40		20				H 8			
<i>Christus rex regum nos salvet nunc et in aeternum</i>			G 5											f. 5	
<i>Christus venturus nos ducat ad aethera parus</i>					A 1										
<i>Christus veritas et vita semper nobis benedicat</i>				D 23											
<i>Clarior aurora pro nobis orat Maria</i>						M 8									
<i>Charitatem vitae aeternae tribuat nobis Christus rex gloriae</i>	1.6														
<i>Corona virtutum regina decorata sit nobis in tutamen ingiter parata</i>					40										
<i>Cuius colimus festum ipse intercedat pro nobis ad dominum</i>	1. 7														
<i>Cuius festum colimus ipse intercedat pro nobis ad dominum</i>						34			1.1. 1						
<i>Cum caelesti palma nos genitrix liberet alma</i>							26								
<i>Cum sanctis omnibus benedicat nos omnipotens deus</i>						33									
<i>Dat rex caelstis veniendo gaudia mestis</i>				A 8											
<i>De caeli arce veniat super nos Dei benedictio</i>											1.4				
<i>De caelis missus nos salvet sedulo Christus</i>			A 8												
<i>De sede maiestatis benedicat nos dextera Dei Patris</i>							N 3		1.1		1.1				
<i>De sede maiestatis benedicat nos dextera Dei Patris</i>	1. 10														
<i>De sede maiestatis benedicat nos filius Dei Patris</i>						02									
<i>De suis benedictionibus replete nos omnipotens et misericors dominus</i>	1. 9														
<i>De supernis caelorum benedicat nos rex angelorum</i>	an 1					26	04				11				
<i>Dei genitrix virgo defendat nos ab hoste maligno</i>							M 3								
<i>Det deitas Verbi pia nobis gaudia regni</i>			C 19												
<i>Det gaudia caelestia nobis Christi clementia</i>			D 4												
<i>Det nobis caeli gaudium Christus salvator omnium</i>			D 24												
<i>Det Patris regnum nobis cum flamme verbum</i>			C 1												
<i>Deum nobis faciat propitium quae ipsius sanctum fuit hospitium</i>				40											
<i>Deus Dei Filius nos benedicere et adiuvare dignetur</i>	1. 8						3.2. 3		1.2		1.2				

<i>Eruat adversis nos dextera cuncta regenās</i>				C 16																	
<i>Evangelica dicta deleant nostra dehctia cfr. Per ev. dicta</i>								18													
<i>Evangelica doctrina eruditat dominus corda nostra</i>															3.1. 2						
<i>Evangelica doctrina repleat mentis nostrae arcanū</i>															3.1						
<i>Evangelica doctrina repleat nos Christi disciplina</i>							04														
<i>Evangelica doctrina repleat nos virtus divina</i>	E 5												df 3.3								
<i>Evangelica lectio fiat peccatorum nostrorum remissio</i>													df 3.2								
<i>Evangelica lectio sit nobis salus et firma protectio</i>									E 2												
<i>Evangelica lectio sit nobis salus et protectio</i>						40	05			3.1				N 3.3							
<i>Evangelica lectio sit nobis salus et divina protectio</i>	E 1																				
<i>Evangelicis documentis repleat nos virtus dei omnipotentis</i>	E 4																				
<i>Evangelicis monitis [Bo mortis] diemur caeli copias</i>		E 1			D 30																
<i>Ex verbis evangelicis cunctis mundemur tenebris</i>																					
<i>Faciat nos dominus regni sui esse particeps</i>							35						13								
<i>Faciat nos dominus terrena despiciere et amare caelestia</i>													3.3								
<i>Factoris dextra nos protegat intus et extra</i>			G 2																		
<i>Filius altiorantis benedicat nos cum omnibus sanctis</i>							36														
<i>Filius altiorantis benedicat nos cum suis sanctis</i>									a 1												
<i>Filius Patris liberet nos a paena inferni</i>							37														
<i>Fons et origo bonitatis nos ad vitam aeternam perducat</i>													2.2								
<i>Formator cosmi nos sanet vulnera cordis</i>				A 10																	
	M	Bo	vs	R	K	P	Br	b	S	Na	Fm	V2	At	V1	Pf	MA	Cmf	BS	Ff	Crt	Bx
<i>Gaudia caelorum det nobis rector eorum</i>				C 10																	
<i>Gaudia nos caek det Christus sancta mereri</i>				C 12																	
<i>Gaudia sanctorum det nobis rector eorum</i>											1.2. 3										
<i>Gaudia supernae pacis concedat nobis dominus omnipotens</i>														2.3							

<i>Gratia</i> nos Chrib̄h renovet dominantis Olympi			A 11																			
<i>Gratia</i> sancti spiritus corda nostra illuminet																				14		
<i>Gratia</i> sancti spiritus emundet nos a delictis omnibus	an 4																					
<i>Gratia</i> sanctorum nos ducat ad alta polorum [C11 ms alma]			C 11																			
<i>Gratia</i> virtutis det nobis dona salutis			C 15																			
<i>Gratia</i> virtutis sit nobis via salutis			C 7																			
<i>Hostia</i> pro tois det fructum caelica nobis			A 12																			
<i>Iesu</i> Christi dextera nos protegat semper																		2.4				
<i>Iesus</i> Marie filius sit nobis clemens et propinquus	M 6																					
<i>Igne</i> salutari repleamur perpetue naū			A 13																			
<i>Ignem</i> sui amoris accendat Christus in mentibus nostris								07														
<i>Ignem</i> sui amoris accendat Christus in nobis																df 2.3						
<i>Ignem</i> sui amoris accendat deus in cordibus nostris															2.3							
<i>Ignem</i> sui amoris accendat dominus in cordibus nostris						f. 7.3																
<i>Ignem</i> sui amoris accendat... in cordibus nostris																	2.1					
<i>Ignem</i> sui amoris incendat dominus in cordibus nostris																			f. 7.2			
<i>Ille</i> nos benedicat qui de morte resurrexit ad vitam							07															
<i>Ille</i> nos benedicat qui de morte surrexit ad vitam													R 2									
<i>Ille</i> nos benedicat qui sine fine vivit et regnat						f. 3.1							3.2			H 6			f. 4.1			
<i>Illuminet</i> dominus vultum suum super nos et misereatur nostri						f. 2.2							3.1. 6							f. 5.3		
<i>Illuminet</i> nos Filius gratia sancti Spiritus		D 8																				
<i>Immensa</i> dei pietas nos sine fine custodiat															2.3			2.2				
<i>Imperet</i> immensus superos nos scandere gressus			A 14																			
<i>In bonis</i> operibus confortet nos omnipotens deus						f. 6.3																
<i>In matrem</i> Dei virgo praelecta nobis ostendat quae sit ad patriam via recta					40																	
<i>In suis</i> laudibus confortet nos omnipotens et misericors deus																	f. 2.3					

<i>Nos genitrix lucis faciat precare caducis</i>						19					
<i>Nos in pace funda mater et virgo secunda</i>						14					
<i>Nos levet ad caelestia omnipotentis dextera</i>		D 13									
<i>Nos levet ad caelum Christus qui condidit aerum</i>		A 21									
<i>Nos levet ad caelum Dominus qui condidit aerum</i>		C 9									
<i>Nos merito cari det Columbanus amari</i>	c 1										
<i>Nos Michael rois defendat ab ore draconis</i>	m 1										
<i>Nos Pater et Verbum benedicat Spiritus sanctus</i>		C 17									
<i>Nos per Pneuma sacrum [Bo numba] mereamur cernere natum</i>											
<i>Nos pietas Christi liberet de fraude maligni</i>		C 5									
<i>Nos prece virgo pia defendat ab hoste Maria</i>	M 1										
<i>Nos societ dignis dominans infantibus ipsis</i>	i 1										
<i>Nos te laudantes benedic Deus et vigilantes</i>		G 7									
<i>Nos vehat ad caelum voluit qui condere saedium</i>		A 19									
<i>Nos vehat ad patrem caeli qui condidit arem</i>		A 20									
<i>Nostrae tenebras ignorantiae illuminet virgo mater sapientiae</i>					40						
<i>Numine caelesti nos iunge puerpa Christi</i>			m 3								
<i>O Christi infantes nos exaudite precantes</i>			i 4								
<i>Omnibus a culpis nos mundet tinctus in undis</i>			T 9								
<i>Omnibus a pravis nos mundet dextera Patris</i>		C 8									
<i>Omnipotens dei dextera benedic nos in aeterna saecula</i>											3.2
<i>Omnipotens dominus sua dextera nos benedicat</i>											17
<i>Omnipotentis filius nobis assit propitiatus</i>		D 1									
<i>Orent pro nobis induti vestibus ab his</i>			i 7								
<i>Ostensus stella det nobis regna superna</i>	T 1										
<i>Pace semper pia benedic nos virgo Maria</i>					13						

<i>pandantur nobis caelica</i>				31																	
<i>Per virginem matrem concedat</i> <i>nobis dominus erange et pacem</i>															21	M 6					
<i>Per virginem matrem</i> <i>concedat nobis dominus salutem et pacem</i>															M 9 ¹						
<i>Perfecta Christi caritas</i> <i>confirmetur in nobis</i> [ms conformetur]															DF 2.2		O 2.2				
<i>Pneumate nos sancto</i> <i>semper tueamur ab alto</i>				C 2																	
<i>Precibus suae matris</i> <i>benedicat nos filius dei patris</i>	M 9																				
<i>Pro Christo occisi</i> <i>date nos campo paradisi</i>					i 2																
<i>Pro quibus es natus</i> <i>Deus horum terge reatus</i>						N 6															
<i>Protegat aeterni</i> <i>nos semper missio Verbi</i>				C 6																	
<i>Purga baptismi</i> <i>Deus vinces crimina mundi</i>					T 6																
	M	Bo	vs	R	K	P	Br	b	S	Na	Fm	V2	At	V1	Pf	MA	Cmf	BS	Ff	Crt	Bx
<i>Quae immaculata manes</i> <i>macularum dilue labes</i>					m 4																
<i>Quae peperit Christum</i> <i>populum custodiat istum</i>					m 5																
<i>Quem sidus praedicat</i> <i>rex caeli nos benedicat</i>					T 8																
<i>Quem venerantur omnia</i> <i>caeli nos daret gloria</i>				D 28																	
<i>Qui baptizatus est in Iordane flumine</i> <i>purget nos ab omni criminе</i>															3.1. 4						
<i>Qui es pater infantum</i> <i>miserere tibi famulantum</i>					i 1																
<i>Qui fecit caelum et terram</i> <i>dei nobis vitam sempiternam</i>																	f. 7.3				
<i>Qui natus est de Maria virgine</i> <i>dignetur nos benedicere</i>									M 4									M 1.1			
<i>Qui natus est de Maria virgine</i> <i>purget nos ab omni criminе</i>															N 1						
<i>Qui natus est de virgine matre</i> <i>faciat nos gaudere cum Patre</i>															N 2						
<i>Qui natus est de virgine</i> <i>nos purget omni criminе</i>				D 27																	
<i>Qui natus est de virgine</i> <i>succurrat nobis hodie</i>	M 10																				
<i>Qui resurrexit noster salvator</i> <i>adserit liberator</i>															13						
<i>Qui stet prodigio</i> <i>nos salvet ab hoste maligno</i>				s 1											a						
<i>Qui super astra nuncat</i>																					

¹ S salutem et panem?

<i>Superna benedictio nos mundet omni ritio</i>				D 20																	
<i>Tempora quieta det nobis virgo beata</i>									15												
<i>Ubere lacteolo lacta nos optima virgo</i>					m 6																
<i>Unigenitus Dei Filius nos benedicere et adiuicare dignetur</i>										1.2	1.2			df 1.2							
<i>Unigenitus Dei Filius nos benedicere et custodire dignetur</i>			B 00																		
<i>Ut lapsus surgit Deus undis criminis purgat</i>					T 2																
<i>Verba sancti evangelii doceat nos Christus filius Dei viri</i>														df 3.1							
<i>Verba sancti evangelii doceat nos gratia spiritus sancti</i>							DF 3.1								P 3.1						
<i>Verba Dei testis nobis succurrите mæstis</i>				g 1																	
<i>Vigilantes in suis laudibus inveniat nos omnipotens dominus</i>							f. 6.2								f. 4.3						
<i>Virginis filius sit nobis pius ac propicius</i>															M 1.3						
<i>Virginis filius sit nobis pius et propicius</i>							M 3														
<i>Virginis intactae natus sedulo nos tueatur</i>			D 12																		
<i>Virga de radice Iesse nobis dignetur adesse</i>						40									M 2.3						
<i>Virgo ab angelo salutata nostra dignetur abolere peccata</i>																					
<i>Virgo beata Dei da nobis spem requieci</i>					m 2																
<i>Virgo sacer Dominum iungat nos virginitatem</i>					g 4																
<i>Virus diuina nos protegat et benedicat</i>									N 4												
<i>Virtus sanctae trinitatis defendat nos ab omnibus malis</i>															P 3.3						
<i>Visus avis specie nunc assis spiritus alme</i>				T 10																	
<i>Vos electi agni nobis estote benigni</i>				i 5																	
	M	Bo	vs	R	K	P	Br	b	S	Na	Fm	V2	At	V1	Pf	MA	Cmf	BS	Ff	Crt	Bx